

جمهوری اسلامی ایران
Islamic Republic of Iran

سازمان ملی استاندارد ایران

Iranian National Standardization Organization

استاندارد ملی ایران

۱۵۱۶۶

چاپ اول

خرداد ۱۳۹۲

INSO
15166

1st. Edition

May.2013

مداخلات پرستاری - مسمومیت با کلسیم
بلوکرها - آیین کار

**Nursing Interventions- Calcium Blockers
Toxicity -Code of Practice**

ICS:11.020

به نام خدا

آشنایی با سازمان ملی استاندارد ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

نام موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب یکصد و پنجاه و دومین جلسه شورای عالی اداری مورخ ۹۰/۶/۲۹ به سازمان ملی استاندارد ایران تغییر و طی نامه شماره ۲۰۶/۳۵۸۳۸ مورخ ۹۰/۷/۲۴ جهت اجرا ابلاغ شده است.

تدوین استاندارد در حوزه های مختلف در کمیسیون های فنی مرکب از کارشناسان سازمان، صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرف کنندگان، صادرکنندگان و وارد کنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان های دولتی و غیر دولتی حاصل می شود. پیش نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون های فنی مربوط ارسال می شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادات در کمیته ملی مرتبط با آن رشته طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می شود.

پیش نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان های علاقه مند و ذی صلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می شوند که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که سازمان ملی استاندارد ایران تشکیل می دهد به تصویب رسیده باشد.

سازمان ملی استاندارد ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱، کمیسیون بین المللی الکتروتکنیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی های خاص کشور، از آخرین پیشرفت های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین المللی بهره گیری می شود.

سازمان ملی استاندارد ایران می تواند با رعایت موازین پیش بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و/یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. سازمان می تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمان ها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرسی، ممیزی و صدور گواهی سیستم های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاه ها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، سازمان ملی استاندارد ایران این گونه سازمان ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن ها اعطا و بر عملکرد آن ها نظارت می کند. ترویج دستگاه بین المللی یکاها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبها و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این سازمان است.

1- International Organization for Standardization

2 - International Electrotechnical Commission

3- International Organization of Legal Metrology (Organisation Internationale de Metrologie Legale)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

"مداخلات پرستاری - مسمومیت با کلسیم بلوکرها - آیین کار"

رئیس:

میرزا بیگی، غضنفر
(کارشناس ارشد کارآفرینی)

دبیر:

سالمی، صدیقه
(کارشناس ارشد آموزش پرستاری)

اعضاء: (اسامی به ترتیب حروف الفبا)

بکویی، زهره
(کارشناس پرستاری)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

رضوی، سیده مریم
(کارشناس پرستاری)

سوپروایزر آموزشی بیمارستان لقمان حکیم

گودرزی، فاطمه
(کارشناس ارشد پرستاری)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

مصطفوی، اشرف
(کارشناس ارشد پرستاری بهداشت جامعه)

عضو هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی تهران

منجمد، زهرا
(کارشناس ارشد داخلی - جراحی)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

موسی پور، معصومه
(کارشناس پرستاری)

کارشناس معاونت فنی سازمان نظام پرستاری

وفاییان، نادیا
(کارشناس پرستاری)

فهرست مندرجات

صفحه	فهرست
ب	آشنایی با سازمان ملی استاندارد
ج	کمیسیون فنی تدوین استاندارد
ه	پیش گفتار
۱	۱ هدف و دامنه کاربرد
۱	۲ مراجع الزامی
۲	۳ اصطلاحات و تعاریف
۳	۴ اهداف مداخله ای
۳	۵ حداقل وسایل مورد نیاز
۳	۶ روش انجام کار
۶	۷ شرایط انجام کار
۶	۸ شرایط ارائه دهنده خدمت
۶	۹ نکات آموزشی
۸	پیوست الف- الزامی - چک لیست اقدامات پرستاری در مسمومیت با کلسیم بلوکرها

پیش گفتار

استاندارد "مداخلات پرستاری - مسمومیت با کلسیم بلوکرها - آیین کار" که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط به موجب بند ۵ ماده ۳ قانون سازمان نظام پرستاری مصوب ۸۱/۹/۱۱ مجلس شورای اسلامی توسط سازمان نظام پرستاری تهیه و تدوین شده و در صد و بیست و هشتمین اجلاس کمیته ملی استاندارد خدمات مورخ ۹۱/۴/۱۳ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استانداردهای ملی ایران در مواقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابراین، باید همواره از آخرین تجدیدنظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منابع و مآخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

۱. بلک و هوکس. پرستاری داخلی و جراحی. ترجمه اعضای هیات علمی دانشگاه علوم پزشکی ۱۳۸۵. تهران جامعه نگر، سالمی.
۲. سازمان نظام پرستاری. استاندارد های خدمات پرستاری. تهران. ۱۳۸۵.
۳. دکتر حمید کریمیان. دکتر حسین علیمحمدی. دکتر رامین خدام. دکتر آرمین ایرانپور. سیدرضا موسوی. مسمومیت ها (اصول، تشخیص و درمان). ۱۳۸۸ تهران: دیباج: خسروی، ۱۳۸۸.
۴. اکبرزاده پاشا، حجت اله. فرهنگ جامع پرستاری داروهای ژنریک ایران. ۱۳۹۰. تهران: مرکز نشر پاشا.
5. Judith schilling. *Nursing Procedures*. Fifth Edition. 2009.
6. Karen, Holland. *Mini Encyclopaedia of nursing*. 2005.
7. Stephen J. Rahm, *Pediatric Case Studies For The Paramedic*, 2006.
8. Lewis R. Goldfrank, Neal Flomenbaum, *Goldfrank's Toxicologic Emergencies*, 2006.
9. Jeffrey J. Schaidler, Peter Rosen, *Rosen & Barkin's 5-Minute Emergency Medicine Consult*, 2010.
10. Smeltzer, Suzanne C. Hinkle, Janice L. *Brunner and Suddarth Textbook of Medical - Surgical Nursing*. 11th Edition, Philadelphia: Lippincott Co., 2010

مداخلات پرستاری - مسمومیت با کلسیم بلوکرها - آیین کار

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تدوین این استاندارد، شناسایی و اجرای اصول کلی مداخلات پرستاری در مسمومیت با کلسیم بلوکرها (مانند دیلتیازم، نیفدیپین، وراپامیل) به منظور پاکسازی بدن بیمار/مددجو از مسمومیت با کلسیم بلوکرها و کاهش عوارض ناشی از مسمومیت، بازتوانی و نمایش طرح گام به گام این خدمت به منظور بهبود کیفیت کار، پیشگیری از خطاهای احتمالی و همچنین امکان اجرای یکسان خدمات می باشد. این استاندارد در موارد زیر کاربرد دارد:

- الف- در کلیه بخش های اورژانس، عمومی و تخصصی در صورت نیاز به این خدمت برای ارائه مراقبت های پرستاری یکسان و روشن .
- ب- در مراجع قضائی به منظور سندی قیاسی برای بررسی کیفیت اقدامات انجام شده .

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد ملی ایران به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزئی از این استاندارد محسوب می شود. در صورتی که به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی ایران نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آن مورد نظر است. استفاده از مراجع زیر برای کاربرد استاندارد الزامی است:

- ۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۳ مداخلات پرستاری - شستشوی معده (لاواژ) - آیین کار
- ۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۸ مداخلات پرستاری - اندازه گیری فشار خون - آیین کار
- ۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۱۸، مداخلات پرستاری - راهبرد و مدیریت تفکیک مواد و وسایل استفاده شده بیمارستانی بر اساس نوع آلودگی - آیین کار
- ۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۱۹ مداخلات پرستاری - اندازه گیری درجه حرارت بدن از راه دهان - آیین کار
- ۵-۲ استاندارد ملی شماره ۱۵۰۲۱، مداخلات پرستاری - اندازه گیری درجه حرارت از راه زیر بغل - آیین کار
- ۶-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۲۸ مداخلات پرستاری - بررسی تنفس - آیین کار
- ۷-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۲۹ مداخلات پرستاری - احیای قلبی ریوی پایه در بزرگسالان (CPR) - آیین کار
- ۸-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۳۱ مداخلات پرستاری - پذیرش بیمار/مددجو در بخش اورژانس - آیین کار
- ۹-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۳۲ مداخلات پرستاری - ارزیابی نبض رادیال - آیین کار
- ۱۰-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۴۲ مداخلات پرستاری - ثبت و گزارش نویسی - آیین کار
- ۱۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۶۱ مداخلات پرستاری - بررسی دستورات پزشک - آیین کار

- ۲-۱۲ استاندارد ملی شماره ۱۵۰۷۰، مداخلات پرستاری- رعایت احتیاط های استاندارد - آیین کار
- ۲-۱۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۷۲، مداخلات پرستاری- جمع آوری ادرار تصادفی- آیین کار
- ۲-۱۴ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۷۴ مداخلات پرستاری- خون گیری وریدی- آیین کار
- ۲-۱۵ استاندارد ملی شماره ۱۵۰۹۹، مداخلات پرستاری- تزریق وریدی با استفاده از سوزن پروانه ای یا آنژیوکت - آیین کار
- ۲-۱۶ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۱، مداخلات پرستاری- کار گذاشتن لوله بینی- معده ای- آیین کار
- ۲-۱۷ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۲، مداخلات پرستاری- احیای قلبی - ریوی پیشرفته- آیین کار
- ۲-۱۸ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۳، مداخلات پرستاری- احیای قلبی ریوی (CPR) - پایه در کودکان - آیین کار
- ۲-۱۹ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۴، مداخلات پرستاری- تعیین هویت بیمار/مددجو- آیین کار
- ۲-۲۰ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۵، مداخلات پرستاری- انجام الکتروکاردیوگرافی (ECG) در بزرگسالان- آیین کار
- ۲-۲۱ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۶، مداخلات پرستاری- تغذیه از طریق لوله بینی- معده ای- آیین کار
- ۲-۲۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۷، مداخلات پرستاری- پالس اکسی متری در بزرگسالان- آیین کار
- ۲-۲۳ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۸، مداخلات پرستاری- اکسیژن رسانی با کانونلای بینی- آیین کار
- ۲-۲۴ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۹، مداخلات پرستاری- ساکشن فارنکس(ساکشن بینی حلقی، ساکشن لوزه ای)- آیین کار
- ۲-۲۵ استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۵۰، مداخلات پرستاری- گذاشتن سوند ادراری - آیین کار

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد اصطلاحات و تعاریف زیر به کار می رود:

۱-۳

پرستار^۱

فردی است که موفق به کسب دانشنامه کارشناسی در رشته پرستاری گردیده است .

۲-۳

مددجو/ بیمار^۲

شخصی که برای دریافت خدمات درمانی به یکی از مراکز بهداشتی/ درمانی مراجعه می کند .

1- Nurse

2 -Patient /Client

۳-۳

مسدود کننده های کانال کلسیم

کلسیم بلوکرها^۱

این داروها از طریق مهار ورود یون کلسیم (اثر بر روی کانال های آهسته کلسیمی) به داخل سلول عمل می کنند و معمولا در درمان بیماری های قلبی، آریتمی ها و ... کاربرد دارند از انواع آن می توان به دیلتیازم، نیفدیپین، وراپامیل اشاره کرد.

۴-۳

سیانوز^۲

آبی شدن رنگ پوست و غشا مخاطی ناشی از غلظت بیش از حد هموگلوبین احیا شده در خون می باشد.

۴ اهداف مداخله ای

۱-۴ پاکسازی بدن بیمار / مددجو از مسمومیت با کلسیم بلوکرها

۲-۴ تدابیر درمانی جهت کاهش عوارض حاصله از مسمومیت با کلسیم بلوکرها

۳-۴ بازتوانی

۵ حداقل وسایل مورد نیاز

۱-۵ وسایل مورد نیاز جهت رعایت احتیاط های استاندارد مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۷۰

۲-۵ وسایل مورد نیاز برای تعبیه کاتتر وریدی مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۹۹

۳-۵ وسایل تعبیه کاتتر ادراری مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۵۰

۴-۵ وسایل مورد نیاز برای خونگیری وریدی مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۷۴

۵-۵ وسایل جهت کنترل علائم حیاتی مطابق با استانداردهای ملی ایران شماره های ۱۵۰۲۱، ۱۵۰۳۲، ۱۵۰۱۹، ۱۵۰۲۸.

۶-۵ وسایل مورد نیاز برای انجام لاواژ معده مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۰۳

۷-۵ وسایل مورد نیاز در احیای قلبی ریوی پیشرفته در بزرگسالان مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۲

۸-۵ وسایل مانیتورینگ، پالس اکسی متری، دستگاه ساکشن و دستگاه ECG مطابق با استانداردهای ملی ایران شماره های ۱۵۱۴۵، ۱۵۱۴۷ و ۱۵۱۴۹

۶ روش انجام کار

1 -Calcium Channel Blockers

2- Cyanosis

۶-۱ بیمار/مددجو مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۳۱، پذیرش شود.

۶-۲ به پزشک فوراً اطلاع داده شود.

۶-۳ در صورتی که بیمار/مددجو بیهوش است اقدامات زیر انجام شود:

۶-۳-۱ وضعیت بیمار/مددجو فقط به مدت ۱۰ ثانیه ارزیابی شود.

۶-۳-۱-۱ در صورت ایست تنفسی اقدامات زیر انجام شود.

۶-۳-۱-۱-۱ بررسی راه هوایی (A: airway): از باز بودن راه هوایی و حمایت از راه هوایی و رسانیدن اکسیژن مطابق با استانداردهای ملی شماره های ۱۵۰۲۹، ۱۵۱۴۳ و ۱۵۱۴۲ اطمینان حاصل شود.

۶-۳-۱-۱-۲ مددجو/بیمار تا برگشت تنفس به وضعیت طبیعی تحت نظر قرار داده شود.

۶-۳-۱-۲ در صورت ایست قلبی - تنفسی شروع عملیات احیاء قلبی تنفسی مطابق با استانداردهای ملی شماره های ۱۵۰۲۹، ۱۵۱۴۳ و ۱۵۱۴۲

هشدار- جهت تعیین هویت و شرح حال گرفتن از همراهان بیمار/مددجوی بیهوش از همکار دیگر کمک گرفته شود.

۶-۴ به دنبال تثبیت وضعیت اولیه بیمار/مددجو در صورتی که هوشیار و قادر به پاسخگویی به سوالات است، اقدامات زیر انجام شود.

۶-۵ هویت بیمار/مددجو مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۴ تعیین شود.

۶-۶ علائم حیاتی بیمار/مددجو مطابق با استانداردهای ملی ایران شماره های ۱۵۰۲۸، ۱۵۰۱۹، ۱۵۰۰۸، ۱۵۰۳۲ و ۱۵۰۲۱ کنترل شود و در صورت وجود هرگونه مشکل به پزشک معالج اطلاع داده شود.

یادآوری- شروع مراحل بعدی به شرطی است که وضعیت بالینی بیمار/مددجو تثبیت شده باشد.

۶-۷ بیمار/مددجو مطابق با استاندارد ملی ایران شماره های ۱۵۱۴۵، ۱۵۱۴۸ و ۱۵۱۴۷ مانیتورینگ قلبی، اکسیژن درمانی و پالس اکسی متری شود.

۶-۸ شرح حال کامل شامل موارد زیر گرفته شود:

۶-۸-۱ نوع، زمان و تعداد دقیق قرص های خورده شده

۶-۸-۲ سابقه بیماری قلبی و نوع داروهایی که در ارتباط با آن مصرف می کرده است؟

۶-۸-۳ آیا قصد بیمار/از خوردن دارو خودکشی بوده است؟

۶-۸-۴ اینکه داروی دیگری همراه آن مصرف کرده است یا خیر؟

۶-۹ معاینات بالینی پرستاری و مشاهده علائم مسمومیت بررسی و به پزشک معالج اطلاع داده شود.

یادآوری-۱ علائم بالینی اصلی شامل هایپوتانسیون، برادیکاردی و بلوک قلبی می باشد. (برای اطلاعات بیشتر به بند ۹-۷ مراجعه شود.)

یادآوری ۲- شروع مسمومیت در مسدود کننده های کانال کلسیم با داروی معمولی در طی ۲-۳ ساعت پس از خوردن و با ترکیبات آهسته رهش در طی ۸-۶ ساعت است.

۱۰-۶ دستور پزشک مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۶۱ بررسی شود.

۱۱-۶ روش کار برای بیمار/ مددجو توضیح داده شود.

۱۲-۶ شرایط انجام کار طبق بند ۷ فراهم شود.

۱۳-۶ از وسایل محافظت شخصی مطابق استاندارد ملی شماره ۱۵۰۷۰ استفاده شود.

۱۴-۶ خط وریدی مطابق با استاندارد ملی شماره ۱۵۰۹۹ برقرار شود.

۱۵-۶ جهت انجام مطالعات آزمایشگاهی متداول مربوط به مسمومیت با کلسیم بلوکر ها مطابق با دستور پزشک خونگیری وریدی انجام شود.

یادآوری- این مطالعات آزمایشگاهی معمولاً شامل CBC Diff، الکترولیت ها (بخصوص کلسیم) و قند خون، Cr، BUN و در صورت علائم تنفسی ABG می باشد.

۱۶-۶ نوار قلب پایه جهت ارزیابی قلبی بیمار/ مددجو مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۱۴۵ انجام شود.

۱۷-۶ سم زدایی شامل مراحل زیر انجام شود :

۱-۱۷-۶ لوله بینی معده ای تعبیه و لاواژ معده مطابق با دستور پزشک انجام شود.

۲-۱۷-۶ شارکول فعال طبق دستور پزشک برای بیمار/ مددجو گواژ شود.

۱۸-۶ جواب آزمایشات پیگیری و به پزشک معالج اطلاع داده شود.

۱۹-۶ اقدامات مراقبتی بر حسب علائم بیمار/ مددجو و دستورات پزشک انجام شود.

۲۰-۶ در صورت وجود هایپوتانسیون، بیمار/ مددجو در حالت درازکش قرار داده و پاهایش کمی بالاتر از سطح قلب قرار داده شود.

۲۱-۶ در صورت وجود علائم ادم ریوی شامل تعریق، سرفه همراه با خلط صورتی و سیانوز، فوراً به پزشک اطلاع داده و بیمار/ مددجو در وضعیت نشسته یا نیمه نشسته قرار داده شود و اقدامات درمانی بر اساس دستور پزشک انجام شود.

۲۲-۶ در صورتی که بیمار/ مددجو اقدام به خودکشی کرده، موضوع جهت ارجاع بیمار به روانپزشک، به پزشک معالج اطلاع داده شود.

۲۳-۶ طبق دستور پزشک در صورتی که بیمار/ مددجو ۶-۸ ساعت کنترل بدون علامت و نشانه مسمومیت می باشد، برای ترخیص آماده شود و هشدارها و آموزش های لازم به بیمار و همراهان وی به صورت کتبی و شفاهی داده شود.

۶-۲۳-۱ به بیمار/ مددجو آموزش داده شود که قبل از مصرف دارو نبض را شمرده و جهت بررسی تغییرات ثبت نماید.

۶-۲۳-۲ به بیمار/ مددجو آموزش داده شود که از فعالیت های خطرناک تا پدیدار شدن آثار درمانی دارو بپرهیزد، زیرا گیجی ناشی از مصرف این داروها شایع است

هشدار- بیماران/ مددجویان مسموم با انواع طولانی اثر مسدودهای کانال کلسیمی باید حداقل به مدت ۲۴ ساعت تحت نظر قرار گیرند.

۶-۲۴ تفکیک زباله ها به روش بهداشتی مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۱۸ انجام شود.

۶-۲۵ ثبت مشاهدات و یافته ها مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۴۲ شامل موارد زیر است:

الف- بررسی اولیه بیمار/ مددجو و شرح حال وی

ب- علایم حیاتی

پ- وضعیت بالینی و علایم بدو ورود

ت- واکنش بیمار/ مددجو به درمان و داروهای مصرفی

ث- تاثیر داروهای تزریق شده با گذشت زمان

ج- داروهای تزریق شده، خوراکی یا لاواژ شده شامل دوز، زمان و نحوه دادن دارو

چ - آموزش های داده شده به بیمار/ مددجو و همراهان وی

ح- زمان دقیق انجام مشاوره روانپزشکی، نتیجه آن و اینکه دقیقا در چه زمانی به پزشک معالج اطلاع داده شده است.

خ- تمامی اقدامات و مشاهدات انجام شده

۷ شرایط انجام کار

۷-۱ دقت و صحت در انجام کار

۷-۲ حفظ حریم و حرمت مددجو/ بیمار

۷-۳ ارائه توضیحات و آموزش های لازم به مددجو/ بیمار و خانواده وی

۷-۴ رعایت نکات استریل، بهداشتی، ایمنی و فوریت زمانی

۷-۵ استفاده از چک لیست موجود در پیوست الف

۸ شرایط ارائه دهنده خدمت

این فرآیند کار توسط پرستار و در بیمارستان ها و مراکز درمانی واجد شرایط و تجهیزات لازم برای مددجو / بیمار انجام می گیرد.

۹ نکات آموزشی

- ۱-۹ نوع خوراکی کلسیم بلوکرها سریعا از دستگاه گوارش جذب و عمدتا از طریق کلیه دفع می شود (به جز دیلتیازم که عمدتا از طریق کبد است).
- ۲-۹ تا آنجا که ممکن است از مصرف کلسیم بلوکرها (خصوصا وراپامیل) همراه با بتا بلوکرها باید خودداری کرد.
- ۳-۹ هیپوتانسیون و شوک متعاقب اتساع عروق (خصوصا نیفدیپین) و کاهش قدرت انقباضی قلب (خصوصا با وراپامیل و دیلتازم) و برادیکاردی یا بلوک قلبی رخ می دهد.
- ۴-۹ هیپرگلیسمی و اسیدوز متابولیک ناشی از مسمومیت ممکن است رخ دهد.
- ۵-۹ بیشتر موارد مرگ و میر در این دسته دارویی با وراپامیل گزارش شده است.
- ۶-۹ در صورتی که بیمار/مددجو تا ۲۴ ساعت زنده بماند، بهبودی حاصل خواهد شد.
- ۷-۹ سایر علایم در این نوع مسمومیت شامل: ضعف و بیحالی، خواب آلودگی، گیجی، لکنت زبان یا گنگ صحبت کردن، ایست تنفسی، تهوع، استفراغ، عدم دفع مدفوع، سردرد، خستگی، فلاشینگ بررسی شود.

پیوست الف

(الزامی)

چک لیست اقدامات پرستاری در مسمومیت با کلسیم بلوکرها

جدول الف-۱- چک لیست اقدامات پرستاری در مسمومیت با کلسیم بلوکرها

ردیف	مراحل انجام کار	بلی	خیر	ملاحظات
۱	بیمار/ مددجو را مطابق با استاندارد ملی ایران شماره ۱۵۰۳۱ پذیرش در بخش اورژانس، پذیرش می دهد.			
۲	به پزشک فوراً اطلاع داده می شود.			
۳	در صورتی که بیمار/ مددجو بیهوش است، وضعیت وی را فقط به مدت ۱۰ ثانیه ارزیابی می کند.			
۴	در صورت ایست تنفسی راه هوایی (A: airway) را بررسی می کند.			
۵	از باز بودن راه هوایی اطمینان حاصل می کند و حمایت های لازمه جهت باز بودن راه هوایی را انجام می دهد.			
۶	مددجو/ بیمار را تا برگشت تنفس به وضعیت طبیعی تحت نظر قرار می دهد.			
۷	در صورت ایست قلبی- تنفسی عملیات احیاء قلبی- تنفسی را شروع می کند.			
۸	جهت تعیین هویت و شرح حال گرفتن از همراهان بیمار/ مددجوی بیهوش از همکار دیگر کمک می گیرد.			
۹	شرایط انجام کار را طبق بند ۷ فراهم می کند.			
۱۰	به دنبال تثبیت وضعیت اولیه بیمار/ مددجو در صورتی که هوشیار و قادر به پاسخگویی به سوالات است، هویت وی را تعیین می کند.			
۱۱	علائم حیاتی بیمار/ مددجو را کنترل و در صورت وجود هرگونه مشکل به پزشک معالج اطلاع می دهد.			
۱۲	بیمار/ مددجو را مانیتورینگ قلبی، اکسیژن درمانی و پالس اکسی متری می کند.			
۱۳	شرح حال کامل از بیمار می گیرد.			
۱۴	معاینات بالینی پرستاری و مشاهده علائم مسمومیت را بررسی			

			می کند و به پزشک معالج اطلاع می دهد
۱۵			روش کار برای بیمار/ مددجو توضیح داده شود.
۱۶			شرایط انجام کار را طبق بند ۷ فراهم می کند.
۱۷			دستور پزشک را بررسی می کند.
۱۸			از وسایل محافظت شخصی استفاده می کند.
۱۹			خط وریدی را برقرار می کند.
۲۰			جهت انجام مطالعات آزمایشگاهی متداول مربوط به مسمومیت با کلسیم بلوکرها مطابق با دستور پزشک خونگیری وریدی انجام می شود.
۲۱			نوار قلب پایه جهت ارزیابی قلبی بیمار/ مددجو را انجام می دهد
۲۲			لوله بینی معده ای را تعبیه و لاواژ معده را مطابق با دستور پزشک انجام می دهد.
۲۳			شارکول و سوربیتول را طبق دستور پزشک برای بیمار/ مددجو گاواژ می کند.
۲۴			اقدامات مراقبتی را بر حسب علایم بیمار/ مددجو و دستورات پزشک انجام می دهد.
۲۵			در صورت وجود علایم ادم ریوی شامل تعریق، سرفه همراه با خلط صورتی و سیانوز، فوراً به پزشک اطلاع می دهد و بیمار/ مددجو در وضعیت نشسته یا نیمه نشسته قرار می دهد.
۲۶			جواب آزمایشات را پیگیری و به پزشک معالج اطلاع می دهد.
۲۷			بیماران/ مددجویان مسموم با انواع طولانی اثر مسدوهای کانال کلسیمی را حداقل به مدت ۲۴ ساعت تحت نظر قرار می دهد.
۲۸			به بیمار/ مددجو آموزش داده می شود که قبل از مصرف دارو نبض را شمرده و جهت بررسی تغییرات ثبت نماید.
۲۹			در صورتی که بیمار/ مددجو اقدام به خودکشی کرده، موضوع جهت ارجاع بیمار به روانپزشک ، به پزشک معالج اطلاع داده شود.
۳۰			طبق دستور پزشک در صورتی که بیمار/ مددجو برای ترخیص آماده می شود، هشدارها و آموزش های لازم را به بیمار و همراهان وی به صورت کتبی و شفاهی می دهد.

			تفکیک زباله ها را به روش بهداشتی انجام می دهد.	۳۱
			گزارش پرستاری را ثبت می کند.	۳۲